

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΠΑ.Λ. Α΄ ΟΜΑΔΑΣ

22 ΜΑΪΟΥ 2012

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Ο Ε.Π. Παπανούτσος αποδεικνύει τη διττή σημασία της λέξης «λόγος». Αρχικά, υποστηρίζει ότι μέσω αυτού, είτε στη γραπτή του είτε στην προφορική του μορφή, καταδεικνύεται και ο πνευματικός κόσμος του ανθρώπου. Η κρίση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί άδικη, καθώς γλώσσα και νους συμπορεύονται. Εφόσον, όμως, η γλωσσική ικανότητα εξαρτάται όχι μόνο από βιολογικούς παράγοντες αλλά και από περιβαλλοντικούς, οι φορείς εκπαίδευσης οφείλουν, σύμφωνα με το συγγραφέα, να συμβάλουν στην ενίσχυσή της, παρέχοντας την κατάλληλη «αγωγή».
- B.1.** Στην καθημερινότητά μας αξιολογούμε την πνευματική συγκρότηση του συνομιλητή μας από τον τρόπο που σκέπτεται και εκφράζεται. Η σαφήνεια, η ακρίβεια στην έκφραση, η χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου, η προσεγμένη σύνταξη, ακόμη και η απλότητα του λεξιλογίου δείχνουν τη δύναμη της σκέψης του, και μας επιτρέπουν να εκφραστούμε θετικά γι' αυτόν. Αντίθετα, το συρρικνωμένο λεξιλόγιο, οι σολοικισμοί, και βαρβαρισμοί, η χρήση αρκτικόλεξων και χυδαίου λεξιλογίου, ο βερμπαλισμός είναι στοιχεία που μας οδηγούν σε αρνητικές κρίσεις για το συνομιλητή μας.
- B.2.** Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως τρόπο πειθούς την **επίκληση στην αυθεντία**. Πιο συγκεκριμένα, στην προλογική παράγραφο καταγράφει τη θέση του «*Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι οι αρχαίοι Έλληνες με την ίδια λέξη, τη διεθνή σήμερα λέξη «λόγος», ονόμαζαν τη σκέψη και την ομιλία.*». Στο υπόλοιπο κείμενο θα προσπαθήσει να αποδείξει αυτή τη θέση, ωστόσο, για να την ενισχύσει, επικαλείται την άποψη του Πλάτωνα από το «Σοφιστής», ο οποίος συμμερίζεται την ταύτιση σκέψης και ομιλίας. Με αυτόν τον τρόπο ο Παπανούτσος δείχνει ότι κατέχει τη σχετική εργογραφία.
- B.3.** εκφράζεται = διατυπώνει
θάρρος = κουράγιο
κύριο = βασικό
αποφασιστική = καίρια
παρέχουν = προσφέρουν
- άστοχο ≠ παράλογο, άκαιρο
κρύψει ≠ αποσιωπήσει
φτώχεια ≠ ένδεια
σωματικές ≠ πνευματικές
φυσικό ≠ τεχνικό

B.4. «Η εκπαίδευση και οι φορείς της κρίσιμος παράγοντας για τη συγκρότηση της προσωπικότητάς μας»

Γ. **Επικοινωνιακό πλαίσιο:** άρθρο σε σχολική εφημερίδα.

Ύφος: οικείο αλλά και σοβαρό.

Γλώσσα: προσεγμένη, αναφορική, ίσως με συνυποδηλωτικές εξαιρέσεις.

Ρηματικά πρόσωπα: όλα, εκτός από β' ενικό.

Τίτλος: «Γλώσσα και νέοι» ή εναλλακτικά «Τράτζιουκ...», «Δεν υπάρχει!!!»
«Μάχη για τη γλώσσα»

Πρόλογος: Οι νέοι πολλές χρησιμοποιούν ένα δικό τους ξεχωριστό λεξιλόγιο για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και όχι μόνο, με αποτέλεσμα να συρρικνώνεται η γλώσσα και να ρηχαίνει η σκέψη.

Α' ερώτημα: ΑΙΤΙΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ

- **Οικογένεια:** άγνοια - έλλειψη γνώσεων, που σχετίζεται με τον αναλφαριθμητισμό. Αδιαφορία, έλλειψη χρόνου λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων.
- **Σχολείο:** ακατάλληλες μέθοδοι γλωσσικής διδασκαλίας, αρχαιολατρία (το βάρος πέφτει στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών, με αποτέλεσμα να παραγκωνίζεται η νεοελληνική γλώσσα). Παραμένουν νεκρά γλωσσικά στοιχεία της καθαρεύουσας. Απαξίωση του γλωσσικού μαθήματος, εξαιτίας της χρησιμοθηρικής προσέγγισης του σχολείου.
- **Κοινωνικός περίγυρος:** μιμητισμός, χάσμα γενεών, χρήση της αργκό, δηλωτική της προσπάθειας των νέων να ξεχωρίσουν, να εντυπωσιάσουν.
- **M.M.E. :** αφρόντιστη, ατημέλητη γλώσσα. Στη διαφήμιση χρησιμοποιούνται αρκτικόλεξα, νεολογισμοί, συνθηματικός λόγος, λογοπαίγνια. Ελλιπής γλωσσική κατάρτιση πολλών δημοσιογράφων.
- **Πολιτική:** συνθηματολογία, «ξύλινη» γλώσσα, ρητορεία, βερμπαλισμός, λαϊκισμός.
- **Η εποχή μας:** τεχνολογία: άκριτη υιοθέτηση ειδικών, ξενόφερτων όρων. Τρόπος διασκέδασης, ξενομανία.

Μεταβατική: επειδή όλα αυτά υποβαθμίζουν επικίνδυνα τη γλώσσα των νέων, είναι ανάγκη να ληφθούν μέτρα που να αποβλέπουν, αν όχι στη θεραπεία, τουλάχιστον στον περιορισμό του φαινομένου.

Β' ερώτημα: Παράγοντες που συμβάλλουν στην καλλιέργεια της γλώσσας.

- Αναβάθμιση της γλώσσας του οικογενειακού περιβάλλοντος με ανάγνωση βιβλίων και παρακολούθηση προβαλλόμενων ταινιών με περιεχόμενο ποιοτικά ανώτερο.
- Το σχολείο να δώσει άλλη διάσταση στα γλωσσικά μαθήματα αλλά και οι διδάσκοντες άλλων μαθημάτων να είναι προσεκτικοί στη χρήση της γλώσσας.

σας. Το μάθημα της γλωσσικής διδασκαλίας να γίνει ελκυστικό από εκπαιδευτικούς επιμορφωμένους, που σέβονται τη δουλειά τους μέσα στην τάξη.

- Να βρουν άλλους τρόπους προβολής, διάκρισης και εντυπωσιασμού οι νέοι, καλύτερης χρήσης της γλώσσας, με ανάγνωση βιβλίων, εκμάθηση λέξεων. Οι νέοι να επιλέγουν τις παρέες τους, τα στέκια τους, το λόγο τους, θέμα ατομικής προσπάθειας. Επιλογή γνήσιων μορφών ψυχαγωγίας.
- Τα Μ.Μ.Ε. να πάψουν να προβάλλουν προγράμματα χαμηλού πνευματικού και γλωσσικού επιπέδου.

Επίλογος: επειδή το πρόβλημα έχει τεράστιες επεκτάσεις επιβάλλεται ο νέος σε συνεργασία με τους άλλους φορείς να αναβαθμίσει το γλωσσικό τους επίπεδο για ωφέλεια δική του αλλά και της κοινωνίας στην οποία ζει.